

THÀNH PHỐ HÀ NỘI CHÚ TRỌNG TIẾP CÔNG DÂN VÀ GIẢI QUYẾT KHIẾU NẠI, TỔ CÁO GÓP PHẦN THỰC HIỆN TỐT CÔNG TÁC DÂN VẬN CHÍNH QUYỀN

NGUYỄN THỊ MAI (*)

Tóm tắt: Nhận thức sâu sắc tầm quan trọng của công tác dân vận chính quyền, những năm qua, thành phố Hà Nội đã triển khai đồng bộ nhiều giải pháp nhằm nâng cao hiệu quả công tác dân vận chính quyền các cấp của thành phố. Trong đó, công tác tiếp công dân và giải quyết khiếu nại, tố cáo được xác định là một trong những nhiệm vụ trọng tâm, góp phần củng cố lòng tin, tạo sự đồng thuận trong các tầng lớp nhân dân Thủ đô.

Từ khóa: Công tác dân vận chính quyền; giải quyết khiếu nại, tố cáo; tiếp công dân; thành phố Hà Nội.

Abstract: Recognizing the importance of administrative mass mobilization work, in recent years, Hanoi City has synchronously carried out many solutions to improve the effectiveness of administrative mass mobilization work at all levels of the city. In particular, welcoming the citizens and resolving their complaints and denunciations is identified as one of the key tasks, contributing to promoting their trust and creating the consensus among the people in the capital.

Keywords: Administrative mass mobilization work; resolving complaints and denunciations; welcoming the citizens; Hanoi City.

Ngày nhận bài: 30/7/2024

Ngày biên tập: 01/8/2024

Ngày duyệt đăng: 27/8/2024

Hà Nội là trung tâm chính trị - hành chính quốc gia, trung tâm lớn về văn hóa, khoa học, giáo dục, kinh tế và giao thương quốc tế. Trong những năm qua, thành phố Hà Nội luôn quan tâm làm tốt công tác dân vận chính quyền, xác định đây là một trong những nhiệm vụ chính trị rất quan trọng. Để công tác dân vận chính quyền đạt hiệu quả, thành phố Hà Nội luôn chú trọng giải quyết tốt các khiếu nại, tố cáo của người dân, nhằm ổn định chính trị, trật tự an toàn xã hội, góp phần phát triển kinh tế - xã hội.

1. Những kết quả nổi bật về công tác dân vận chính quyền của thành phố Hà Nội từ năm 2014 đến nay

Thứ nhất, về ban hành văn bản và công tác thông tin, tuyên truyền.

Xác định việc thực hiện công tác tiếp công dân, giải quyết khiếu nại, tố cáo là một

trong những nội dung trọng yếu của công tác dân vận chính quyền, Ban Thường vụ Thành ủy luôn quan tâm lãnh đạo, chỉ đạo phổ biến, quán triệt, triển khai các văn bản của Đảng và pháp luật của Nhà nước về công tác tiếp công dân, giải quyết khiếu nại, tố cáo. Quyết định số 2387-QĐ/TU ngày 24/01/2022 của Ban Thường vụ Thành ủy Hà Nội về ban hành Quy chế công tác dân vận của hệ thống chính trị thành phố Hà Nội nêu rõ: “Chỉ đạo công tác tiếp công dân, giải quyết khiếu nại, tố cáo, kiến nghị, phản ánh và đối thoại giải quyết những vấn đề bức xúc của nhân dân”; trách nhiệm của chính quyền các cấp: “Thực hiện các quy định về dân chủ ở cơ sở; tiếp công dân, đối thoại, giải quyết khiếu nại, tố cáo, kiến nghị, những vấn đề bức xúc của nhân dân theo quy định của pháp luật; tạo điều kiện để các cơ quan, tổ chức, cá nhân tham gia đóng góp ý kiến, phản biện, giám sát việc thực hiện chính sách, pháp luật và hoạt động của chính quyền các cấp”⁽¹⁾.

(*) ThS; Trường Đào tạo cán bộ Lê Hồng Phong, thành phố Hà Nội

Ủy ban nhân dân thành phố đã ban hành Chỉ thị số 07/CT-UBND ngày 24/4/2018 về việc nâng cao chất lượng công tác tiếp công dân đến kiến nghị, phản ánh, khiếu nại, tố cáo của chủ tịch UBND cấp huyện, thủ trưởng các sở, ban, ngành thành phố. Theo đó, thành phố Hà Nội đã tổ chức 14 lớp tập huấn về công tác tiếp công dân, xử lý đơn thư cho 3.689 cán bộ là cán bộ chủ chốt của cấp ủy, bí thư, chủ tịch UBND của 579 đơn vị cấp xã và cán bộ làm công tác tiếp công dân các cơ quan của thành phố. Trên cơ sở đó, 30/30 quận ủy, huyện ủy, thị ủy và 20/20 đảng ủy trực thuộc Thành ủy đã tổ chức hội nghị quán triệt tới cán bộ chủ chốt của địa phương, đơn vị.

Ban Cán sự đảng UBND thành phố, các sở, ngành, quận, huyện, thị xã và các đơn vị tập trung tuyên truyền các văn bản của Đảng và pháp luật của Nhà nước có liên quan. Các cấp, các ngành của thành phố đã tổ chức thực hiện 3.424 hội nghị tập huấn với 695.485 đảng viên tham gia; số tài liệu, ấn phẩm được phát hành 2.277.026 tài liệu⁽²⁾. Đảng đoàn HĐND thành phố đã nghiêm túc quán triệt, chỉ đạo, triển khai các văn bản chỉ đạo của Thành ủy thông qua việc xác định nội dung, chương trình và các nội dung quyết nghị tại các kỳ họp; thông qua hoạt động của các ban, tổ đại biểu; lồng ghép trong các hội nghị giao ban chuyên đề giữa Thường trực HĐND thành phố với thường trực HĐND các quận, huyện, thị xã, các hội nghị sơ kết, tổng kết công tác thi đua, khen thưởng...

Ủy ban nhân dân thành phố đẩy mạnh triển khai Đề án tăng cường phổ biến, giáo dục pháp luật về khiếu nại, tố cáo tại xã, phường, thị trấn giai đoạn 2013-2016. Các hình thức tuyên truyền, phổ biến phong phú, như tổ chức hội nghị tập huấn, thông qua trang thông tin điện tử pbgdpl.hanoi.gov.vn của Hội đồng phổ biến giáo dục pháp luật thành phố, giải đáp pháp luật với hàng nghìn tin, bài trong đó có nhiều tin bài, giải đáp pháp luật về tiếp công dân, khiếu nại, tố cáo. Nhờ vậy, đã có chuyển biến rõ nét trong thực hiện trách nhiệm về công tác tiếp công dân, giải quyết khiếu nại, tố cáo của các cơ quan, đơn vị và cán bộ, công chức có liên

quan. Hoạt động của tổ hòa giải cơ sở được duy trì thường xuyên đã góp phần giảm tải cho công tác giải quyết khiếu nại, tố cáo trên địa bàn.

Chính quyền cơ sở thông qua hệ thống loa truyền thanh tại các xã, phường, thị trấn; tuyên truyền trên trang tin điện tử nội bộ của các đơn vị; in ấn, cấp phát tờ rơi; mở các chuyên trang, chuyên mục tuyên truyền pháp luật; hướng dẫn công dân thực hiện các quy định của pháp luật tại các buổi tiếp công dân; thường xuyên tuyên truyền, phổ biến các bước, các thủ tục trong giải quyết khiếu nại, tố cáo đến cán bộ, đảng viên, hội viên và người dân để họ nắm bắt kịp thời những quan điểm, đường lối, chủ trương của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước, hiểu rõ hơn những quy định của pháp luật về khiếu nại, tố cáo; nâng cao nhận thức và kiến thức về pháp luật, quyền và nghĩa vụ của công dân về kiến nghị, phản ánh.

Thứ hai, công tác tiếp công dân.

Từ năm 2014 đến nay, các đồng chí Bí thư Thành ủy Hà Nội đã trực tiếp chỉ đạo giải quyết 45 vụ việc người dân khiếu kiện kéo dài, có tính chất điển hình như các gia đình chính sách, thương binh, liệt sĩ, gia đình có hoàn cảnh khó khăn. Thực hiện 35 cuộc đối thoại với các tổ chức chính trị - xã hội, lực lượng vũ trang và các cơ quan, doanh nghiệp, tầng lớp trí thức trên địa bàn thành phố. Các vụ việc đã được chỉ đạo giải quyết dứt điểm, thể hiện rõ vai trò, trách nhiệm người đứng đầu cấp ủy đối với công tác tiếp công dân, giải quyết khiếu nại, tố cáo, tạo sự đồng tình ủng hộ cao, sự tin tưởng của người dân.

Bên cạnh đó, các đồng chí Phó Bí thư Thành ủy đã tiếp 274 vụ việc (cụ thể, đồng chí Phó Bí thư, Chủ tịch UBND thành phố đã tiếp 98 vụ việc; đồng chí Phó Bí thư, Chủ tịch HĐND thành phố tiếp 35 vụ việc; đồng chí Phó Bí thư Thường trực Thành ủy, đồng chí Phó Bí thư Thành ủy đã tiếp 141 vụ việc)⁽³⁾. Các đồng chí Ủy viên Ban Thường vụ, lãnh đạo HĐND, UBND, MTTQ thành phố thường xuyên lồng ghép việc chỉ đạo, đôn đốc thực hiện tốt các chỉ đạo của Trung ương, Thành ủy về công tác tiếp công dân, giải quyết

khieu nại, tố cáo trong các cuộc làm việc với địa phương, đơn vị. Lãnh đạo thành phố đã tổ chức các cuộc làm việc, kiểm tra đối với các quận, huyện, thị ủy, cơ quan, đơn vị để chỉ đạo giải quyết vụ việc, các vụ việc khiếu kiện có tính chất phức tạp.

Các đồng chí bí thư cấp ủy cấp huyện, cấp xã đã thực hiện tốt công tác tiếp công dân theo quy định. Tổng số cuộc tiếp công dân định kỳ, đột xuất/số lượt công dân được tiếp là 16.975 cuộc/32.028 lượt người (trong đó có 26 đoàn đông người)⁽⁴⁾. Nhiều vụ việc đã được giải quyết kịp thời, tạo niềm tin trong Nhân dân tin tưởng tuyệt đối vào sự lãnh đạo của Đảng. Do thực hiện tốt công tác tiếp công dân, các vụ việc đơn thư gửi vượt cấp và các vụ việc phát sinh kéo dài, vượt cấp đã giảm đáng kể. Các cấp ủy trực thuộc đã chủ động phân công và công khai lịch tiếp công dân định kỳ của lãnh đạo. Đồng thời, tổ chức đối thoại, vận động thuyết phục công dân để giải quyết, tháo gỡ những bức xúc của Nhân dân, làm cơ sở cho việc chỉ đạo, xử lý, giải quyết kiến nghị, phản ánh của công dân.

Thứ ba, công tác tiếp công dân của chủ tịch UBND các cấp của thành phố.

Tổng số cuộc tiếp dân định kỳ, đột xuất/số lượt công dân được tiếp là 149.730 cuộc/152.193 lượt công dân. Số đoàn đông người là 973; số vụ việc thuộc thẩm quyền đã giải quyết xong là 24.670; còn 1.256 vụ việc đang được giải quyết; số vụ việc không thuộc thẩm quyền là 3.105; đã chỉ đạo chuyển cơ quan có thẩm quyền và hướng dẫn người dân đến cơ quan, tổ chức, người có thẩm quyền giải quyết 1.450 vụ. Nội dung khiếu nại, tố cáo, phản ánh chủ yếu phát sinh trong lĩnh vực quản lý và sử dụng đất đai, cấp giấy chứng nhận quyền sử dụng đất; giải phóng mặt bằng khi thu hồi đất để thực hiện dự án đầu tư...

Tổng số buổi tiếp công dân của lãnh đạo HĐND, đại biểu HĐND cấp huyện là 8.998 buổi; số vụ việc đã tiếp là 1.527, số vụ việc đã giải quyết là 1.325, đạt 86,7%. Số buổi tiếp công dân của lãnh đạo HĐND, đại biểu HĐND cấp xã là 40.598 buổi, số vụ việc là 1.592 vụ, đã giải quyết 1.414 vụ, đạt 88,8%⁽⁵⁾. Nhìn chung, việc triển khai

thực hiện đồng bộ, hiệu quả công tác tiếp công dân, giải quyết khiếu nại, tố cáo của chính quyền các cấp từ thành phố đến cơ sở trong thời gian qua đã góp phần giải quyết kịp thời những kiến nghị của công dân. Các cấp chính quyền trực tiếp lắng nghe, giải quyết kịp thời một số vụ việc phức tạp, không để hình thành điểm nóng về an ninh trật tự tại cơ sở.

Thứ tư, công tác xử lý đơn thư khiếu nại.

Đối với cấp thành phố, Ban Chỉ đạo thực hiện Chỉ thị số 15-CT/TU ngày 16/12/2016 và Nghị quyết số 15-NQ/TU ngày 04/7/2017 của Ban Thường vụ Thành ủy đã tổng hợp theo dõi, đôn đốc 200 vụ việc để chỉ đạo giải quyết; quá trình theo dõi chỉ đạo giải quyết đã có nhiều chuyển biến tích cực; định kỳ rà soát các vụ việc đã giải quyết xong để đưa ra khỏi diện theo dõi, chỉ đạo. Đến nay, đã giải quyết xong 153 vụ việc và đưa ra khỏi diện theo dõi, chỉ đạo. Số còn lại tiếp tục tập trung chỉ đạo, theo dõi, giải quyết là 47 vụ việc (trong đó có 09 vụ việc khiếu nại đông người, phức tạp cần tập trung giải quyết; 38 vụ việc thuộc diện Ban Chỉ đạo Thành ủy theo dõi, đôn đốc giải quyết). Đối với cấp huyện, đã tổng hợp đưa vào diện theo dõi, đôn đốc, chỉ đạo giải quyết 326 vụ việc, chỉ đạo các đơn vị thường xuyên rà soát, đối chiếu, tổng hợp các vụ việc khiếu kiện tồn đọng, phức tạp và tiềm ẩn phức tạp về an ninh trật tự đã giải quyết xong để đưa ra khỏi danh sách thuộc diện theo dõi, chỉ đạo. Đến nay, đã giải quyết xong 261 vụ việc và đưa ra khỏi diện theo dõi, chỉ đạo; số còn lại tiếp tục theo dõi, chỉ đạo là 65 vụ việc.

Thành ủy Hà Nội đã tiếp nhận 55.281 đơn, thư từ các nguồn gửi đến, trong đó có 963 đơn, thư do Trung ương chuyển về (kết quả giải quyết xong đã báo cáo đến các cơ quan Trung ương là 947 đơn, thư; còn 16 đơn, thư đang trong quá trình giải quyết). Lập danh sách chuyển các cơ quan, đơn vị giải quyết theo thẩm quyền 11.577 đơn, thư (đã có kết quả giải quyết 11.254 đơn, thư; còn 323 đơn, thư đang trong quá trình xem xét, xử lý, giải quyết); lập danh sách cập nhật lên hệ thống, nghiên cứu xử lý lưu trữ 43.704 đơn, thư theo quy định⁽⁶⁾.

Thứ năm, giải quyết khiếu nại, tố cáo của cơ quan hành chính nhà nước các cấp.

Đã giải quyết 24.510 vụ việc (trong đó có 326 vụ việc khiếu nại, tố cáo đồng người, phức tạp, kéo dài); số vụ việc đã có quyết định, kết luận giải quyết của người/cơ quan có thẩm quyền, không còn khiếu nại, tố cáo 22.688 vụ việc (trong đó có 210 vụ việc khiếu nại, tố cáo đồng người, phức tạp, kéo dài); số vụ việc khiếu nại, tố cáo đang trong quá trình giải quyết là 1.822 (trong đó có 116 vụ việc khiếu nại, tố cáo đồng người, phức tạp, kéo dài)⁽⁷⁾.

Những kết quả đạt được nêu trên có ý nghĩa rất quan trọng; tuy nhiên, công tác dân vận chính quyền, trọng tâm là công tác tiếp công dân và giải quyết khiếu nại, tố cáo thời gian qua ở một số địa phương, cơ quan hành chính của thành phố Hà Nội chưa thực sự được quan tâm đúng mức; chất lượng, tiến độ công việc còn hạn chế; còn tình trạng dùn dẩy, né tránh trách nhiệm; việc thực hiện kỷ luật công vụ, kỷ cương hành chính và các quy tắc ứng xử của một số cán bộ, công chức, viên chức chưa tốt. Một số địa phương chưa dành sự quan tâm đúng mức tới việc xây dựng và thực hiện quy chế dân chủ ở cơ sở phù hợp; tiến độ xử lý, giải quyết một số vụ việc còn chậm.

2. Một số giải pháp nâng cao hiệu quả công tác dân vận chính quyền trong thời gian tới của thành phố Hà Nội

Một là, tiếp tục tạo sự chuyển biến mạnh mẽ trong nhận thức, hành động của hệ thống chính trị và đội ngũ cán bộ, công chức các cấp của thành phố về công tác dân vận chính quyền; cần thực hiện nghiêm, có hiệu quả các văn bản lãnh đạo, chỉ đạo của Đảng, Nhà nước về công tác tiếp công dân và giải quyết khiếu nại, tố cáo; thực hiện tốt Quy chế công tác dân vận của hệ thống chính trị.

Hai là, tăng cường nắm bắt, dự báo tình hình, giải quyết kịp thời các vấn đề phức tạp, phát sinh; tăng cường củng cố niềm tin của Nhân dân với Đảng, Nhà nước, phát huy sức mạnh đại đoàn kết toàn dân tộc; phát huy vai trò của Nhân dân tham gia xây dựng Đảng và hệ thống chính trị trong sạch, vững mạnh.

Ba là, tăng cường lãnh đạo, chỉ đạo, kiểm tra công tác dân vận của các cơ quan nhà nước; rà soát, điều chỉnh, bổ sung và triển

khai có hiệu quả chương trình phối hợp giữa ban dân vận các cấp với chính quyền đồng cấp, lực lượng vũ trang; phát huy vai trò nêu gương của đội ngũ cán bộ, đảng viên, nhất là người đứng đầu cấp ủy, tổ chức đảng, các cơ quan, địa phương, đơn vị; quan tâm giải quyết khiếu nại, tố cáo, những kiến nghị, nguyện vọng hợp pháp, chính đáng của Nhân dân.

Bốn là, thực hiện hiệu quả Luật Thực hiện dân chủ ở cơ sở, quy chế dân chủ ở cơ sở; phát huy vai trò, trách nhiệm của Ban Chỉ đạo xây dựng và thực hiện quy chế dân chủ ở các cấp.

Năm là, tiếp tục xây dựng các mô hình “dân vận khéo” trên các lĩnh vực của đời sống xã hội; tập trung vào các nội dung có liên quan trực tiếp đến đời sống dân sinh và các nhiệm vụ trọng tâm của thành phố như giải phóng mặt bằng; chỉnh trang đô thị; bảo vệ cảnh quan, môi trường, xử lý rác thải; phát triển công nghiệp văn hóa; đổi mới, nâng cao hiệu quả hoạt động của chính quyền các cấp.

Sáu là, thực hiện tốt các chủ trương của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước về công tác tôn giáo, dân tộc; tăng cường công tác quản lý nhà nước, giải quyết hiệu quả các vấn đề liên quan đến dân tộc, tôn giáo; tuyên truyền, vận động đồng bào các tôn giáo, đồng bào dân tộc thiểu số tích cực hưởng ứng các cuộc vận động, các phong trào thi đua yêu nước, phát huy truyền thống văn hóa dân tộc, đồng thời tích cực ứng dụng các tiến bộ khoa học kỹ thuật vào sản xuất, phát triển các mô hình kinh tế, xây dựng nông thôn mới, từng bước nâng cao đời sống vật chất, tinh thần của Nhân dân./.

Ghi chú:

(1), Ban Thường vụ Thành ủy Hà Nội, *Quyết định số 2387-QĐ/TU ngày 24/01/2022 về ban hành Quy chế công tác dân vận của hệ thống chính trị thành phố Hà Nội.*

(2), (3), (4), (5), (6), (7) Thành ủy Hà Nội, *Báo cáo số 593-BC/TU ngày 11/6/2024 tổng kết 10 năm thực hiện Chỉ thị số 35-CT/TW ngày 26/5/2014 của Bộ Chính trị về tăng cường sự lãnh đạo của Đảng đối với công tác tiếp công dân và giải quyết khiếu nại, tố cáo.*